

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/54/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616203765
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3616203765.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., J. S. XXX/XX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., J. S. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Matejom Valjentom, advokátom, so sídlom Partizánske, Jesenského 232 a otca Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., O. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Zuzanou Valaskou, advokátkou, so sídlom Topolčany, Škultétyho 6, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o návrhu matky maloletého dieťaťa o udelenie súhlasu s vyťahovaním maloletého dieťaťa do cudziny a so zmenou jeho obvyklého pobytu, na návrh matky maloletého dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č.k. 4P/24/2016-539 zo dňa 23. júla 2019 takto

rozhodol:

Odvolačí súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým I. matke udelil súhlas namiesto otca vycestovať s maloletým Q. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., J. S. XXX/XX, W. republika, štátne občianstvo W. republiky, do cudziny (Nemecka), do právoplatného skončenia konania vo veci samej a II. matke udelil súhlas namiesto otca k prihláške na plnenie povinnej školskej dochádzky dieťaťa maloletého Q. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., J. S. XXX/XX, W. republika, štátne občianstvo W. republiky v škole: V.-Z.-F., na adrese: X.-O.-W.. X a, XXXXX W., K.. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia súd uviedol, že matka maloletého Q. sa svojím návrhom domáhala vydania vyššie uvedeného neodkladného opatrenia vo veci vedenej na súde pod sp. zn. 4P/24/2016, nakoľko maloletý Q. dovŕšil 6 rokov veku a je povinný nastúpiť na školskú dochádzku, pričom rodičia sa nevedia dohodnúť na základnej škole, do ktorej by malo dieťa prijaté na základné vzdelávanie. Súd z pripojeného spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2P/85/2015 zistil, že rozsudkom č.k. 2P/85/2015-29 zo dňa 02.09.2015 bol maloletý Q. zverený do osobnej starostlivosti a výchovy matky. Otec maloletého bol zaviazaný hradiť výživné vo výške 70 eur mesačne. Styk otca s maloletým upravený nebol. Následne rovnaký súd rozhodol rozsudkom č.k. 2P/93/2016-31 zo dňa 09.01.2017 tak, že upravil styk otca s maloletým Q., kedy otec bol oprávnený sa s ním stykať v každú stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a v každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod.. Uznesením zo dňa 16.11.2017 sp. zn. 4P/40/2017 súd zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý Q. zverený do striedavej starostlivosti rodičov. Návrhom na začatie konania zo dňa 08.09.2016 matka navrhla, aby súd udelil namiesto otca súhlas s vyťahovaním maloletého Q. do zahraničia (K.), ktoré konanie je vedené pod sp.zn. 4P/24/2016. Návrhom doručeným súdu dňa 27.03.2019 otec navrhol rozhodnúť o zmene výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Súd uznesením č. k. 2P/28/2019-76 zo dňa 23.04.2019 konanie zastavil, nakoľko návrh smeroval k rozhodnutiu o predmete, o ktorom už súd koná a rozhodne v tomto konaní, t.j. v konaní vedenom pod sp. zn. 4P/24/2016. Z dokazovania vykonaného doposiaľ vo veci samej podľa súdu vyplynulo, že matka maloletého Q. podala uvedený

návrh, nakoľko jej terajší manžel pracuje v K. a chceli by tam spoločne trvalo žiť a bývať. Otec maloletého s vysťahovaním dieťaťa do zahraničia nesúhlasí. Súd vo veci vykonal znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, zo záverov ktorého vyplýva o.i., že obidvaja rodičia majú vybudovanú citovú vzťahovú väzbu k maloletému Q.. Maloletý má naopak vybudovanú citovú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom. Q. prechováva pozitívne emócie k osobe manžela matky Q. Q., má ho rád. Vníma ho ako súčasť rodiny, ktorej základ tvorí matka. Vysťahovanie maloletého Q. do cudziny a zmena jeho obvyklého pobytu nemá a nebude mať vplyv na psychický stav maloletého a jeho ďalší fyzický a psychický vývin a to aj preto, že sa to deje v zhode s jeho motiváciou byť s osobou matky, ktorú vníma ako osobu vzťahovo najvýznamnejšiu a na ktorú je citovo naviazaný a maloletý chce byť súčasťou takej rodiny, ktorej základ táto osoba tvorí. Samotné vysťahovanie maloletého Q. do cudziny (K.) nie je ohrozením samotnej citovej väzby medzi maloletým a jeho otcom. Ohrozením ich citovej vzťahovej väzby je najmä to, že matka má zvýšenú tendenciu devalvovať kvalitu vzťahovej väzby maloletého s otcom, aby tým poukázala, že maloletý nebude prípadným vysťahovaním strádať osobu otca. Matka tiež výrazne svojvoľne redukuje kontakt medzi otcom a maloletým, neotvára dostatočný výchovný priestor osobe otca. Aj napriek tomu, že otec nesúhlasí s vysťahovaním maloletého do cudziny, maloletého enormný záujem je byť súčasťou rodiny, ktorú tvorí matka. Nevhodné vyjadrovanie sa otca o osobe matky oslabuje vzťahovú väzbu s maloletým, ktorý sa stavia do pozície ochrancu matky. Zo záverov znaleckého posudku ďalej vyplýva, že vysťahovanie maloletého do cudziny a zmena jeho obvyklého pobytu je v jeho záujme a je to aj v jeho prospech, pretože maloletý má enormný záujem byť súčasťou rodiny, ktorú tvorí matka. Na druhej strane je neprípustné, aby matka na základe toho, že sa rozhodla vysťahovať do cudziny s výrazne obmedzovala styk maloletého s otcom. Ak by súd rozhodol, že udelí súhlas s vysťahovaním maloletého, je potrebné, aby bolo dohliadnuté na práva otca mať možnosť sa pravidelne stretávať s maloletým (napríklad raz za mesiac na víkend s prespaním a počas prázdnin upraviť styk rovnocenne medzi rodičmi). Ak by bol maloletý chorý, tak zakomponovať práva otca na realizáciu styku najbližší víkend po víkende, kedy mal byť styk s maloletým. Dožiadanim Okresného úradu starostlivosti o mládež v K. bolo vykonané prešetrenie pomerov matky maloletého a maloletého. Zo správy úradu, doručenej súdu dňa 18.07.2019, bolo zistené nasledovné: Dňa 18.0.2019 bola vykonaná návšteva v domácnosti matky maloletého a jej manžela p. Q., ktorí majú spolu vzťah 5 rokov, od r. 2015 sú manželmi, ktorého pochádza spoločný syn Q.. Matka žije so svojim mužom a dvoma synmi v K. 3 roky, na ulici C.-Y.-W.ße XX, v W.. Byt je svetlý, príjemný a poskytuje dostatok miesta pre celú rodinu. Byt je primerane zariadený, je čistý, v poriadku. Rodina spí spoločne v jednej izbe. Každé dieťa má svoju vlastnú posteľ. Plánuje sa, že deti budú spoločne v jednej izbe, je k tomu k dispozícii jedna osobitná miestnosť. Q. však chce v súčasnosti spať v blízkosti matky. Synovia majú hračky zodpovedajúce ich veku a dostatočné množstvo primeraného oblečenia pre každý druh počasia. V obytnej štvrti sa nachádza detské ihrisko, na ktorom sa Q. hráva s Q. a svojimi kamarátmi. Od septembra 2017 navštevuje škôlku. V septembri 2019 pôjde do školy. Do škôlky chodí každý deň od pondelka do piatku od 8. hodiny do 15. hodiny. Do škôlky vraj chodí rád a našiel si tam kamarátov. Po návšteve škôlky sa o Q. stará matka. Pani Q. a jej rodina žije z príspevkov na deti a rodinných prídavkov, ako aj z príjmu manžela pána Q.. Tento pracuje ako vodič nákladných vozidiel v nejakej miestnej firme. Matka momentálne nepracuje a je doma so svojim druhým synom Q.. Q. vraj videl otca naposledy pred 3 týždňami. Rodina vraj chodí raz za mesiac na Slovensko, kde trávi niekoľko dní u príbuzných. V tom čase je vraj Q. vždy u otca. Matke je známe želanie otca dieťaťa, že by chcel Q. vidieť častejšie, toto však nie je z organizačných dôvodov možné. Q. jasne vyjadril svoje želanie, že chce zostať bývať v K. pri matke. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ v spojení s § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov /ďalej len CSP/ a podľa čl. 5, § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /ďalej len Zákon o rodine/, podľa § 19 ods. 1 až 3, § 20 ods. 1 a 2, § 20 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa čl. 3 ods. 1, čl. 10 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa. Uviedol, že neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, najlepší záujem maloletého dieťaťa. Princíp najlepšieho záujmu sa spomína viackrát v zákone o rodine, ako aj v Dohovore o

právach dieťaťa. Pojem "najlepší záujem dieťaťa" je nesmierne komplexný, jeho obsah treba stanovovať podľa konkrétnych prípadov. Hľadisko najlepšieho záujmu dieťaťa by sa malo zohľadňovať vo všetkých záležitostiach pri riešení možných konfliktov, a to posúdením konkrétnych okolností v každom jednom prípade. Na základe zistených skutočností má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný dôvodne. Právo na vzdelanie je jedným z práv zakotvených v Ústave Slovenskej republiky, zároveň však zakladá zákonnú povinnosť plnenia povinnej školskej dochádzky v zmysle školského zákona, ktorá začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku, čím dosiahne školskú spôsobilosť. Ako vyplýva z predložených dôkazov, maloletý Q. bol prijatý do 1. ročníka Základnej školy v O., zároveň bolo rozhodnutím riaditeľa tejto základnej školy povolené maloletému dieťaťu plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky, pričom maloletý Q. bol prihlásený a prijatý do základnej školy v K., kde maloletý aj absolvoval predškolskú dochádzku, a kde sa aj spolu s matkou zdržuje väčšinu času. V danom prípade súd preto zohľadnil najlepší záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko a dospel k záveru, že je potrebné upraviť momentálnu situáciu nariadením neodkladného opatrenia, nakoľko Q. má nastúpiť do 1. ročníka základnej školy, a nie je možné pripustiť situáciu, kedy by dieťaťu nebolo umožnené plniť povinnú školskú dochádzku, z dôvodu pretrvávajúceho konania vo veci samej. Súd zohľadnil aj vykonané znalecké dokazovanie, ako aj správu od orgánu starostlivosti o mládež v K., z ktorých vyplýva, že maloletý Q. je citovo veľmi naviazaný na matku, pomery v domácnosti matky a jej manžela sú priaznivé, o dieťa je riadne postarané, pričom neboli zistené žiadne nedostatky. Dieťa navštevuje v cudzine predškolské zariadenie. Zo znaleckého posudku, a to najmä z jeho záverov, je zrejmé, že pobyt v cudzine pre maloletého Q. nepredstavuje ohrozenie jeho psychického či fyzického vývinu. Maloletý zároveň vyjadril vôľu zostať žiť v Nemecku spolu s matkou, na návštevu školy sa teší. W. zároveň poukázal na čl. 10 ods. 2 veta prvá Dohovoru o právach dieťaťa, z ktorého jasne vyplýva, že dieťa má právo, avšak nie povinnosť, udržiavať pravidelné osobné kontakty a priame styky s oboma rodičmi. Uvedené súd taktiež zohľadnil pri posudzovaní toho, čo je v danom prípade v záujme maloletého dieťaťa, čím je nepochybne plnenie povinnej školskej dochádzky v mieste, kde sa maloletý zdržuje. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd preto dočasne upravil pomery vo veci starostlivosti o maloletého Q. a nariadil neodkladné opatrenie v znení, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie otec maloletého Q.. Poukázal na to, že matka v rozpore s práním otca a bez toho aby mala jeho súhlas nahradený rozhodnutím súdu bráva maloletého Q. pravidelne do zahraničia. Maloletého tam zadržovala v prostredí, ktoré mu bolo /jazykovo, etnicky, .../ vo všetkých smeroch neznáme a vytrhla ho z jeho pôvodného domova, kvôli návštevám svojho manžela. Počas týchto pobytov nemal maloletý žiadnu možnosť sa skontaktovať s otcom vzhľadom na svoj útlý vek a absolútnu neochotu matky mu kontakt s otcom sprostredkovať. Dovtedy sa pritom maloletý Q. stretával s otcom pravidelne. Počas pobytov v zahraničí bol maloletý len so svojou matkou, jej novým manželom a novým bratom. Nik iný s nimi nebýval a matka prerušila kontakty aj so svojou matkou a ďalšou rodinou zo svojej strany. Maloletý sa tak ocitol v totálnej a kompletnej izolácii a závislosti na matke, ktorá sa tak samozrejme stala ústrednou postavou jeho života. Bola prakticky jedinou osobou, s ktorou mohol maloletý komunikovať v materinskom jazyku. Maloletý si v dôsledku svojej izolovanosti vybudoval závislosť na matke, pričom táto nevyplýva z čisto citového nadviazania ale z existenčnej závislosti. S ohľadom na vek maloletého Q. bolo nutné tohto prihlásiť do spádovej školy k zápisu na školskú dochádzku. Matka však maloletého na zápis osobne nikdy neprivedla a len pomocou technických zariadení vyplnila prihlášku na školskú dochádzku a zároveň podala aj žiadosť o povolenie vzdelávania v škole mimo územia Slovenskej republiky. Ani jednu zo žiadostí matka s otcom nekonzultovala, pretože s ním okrem SMS správ nijako nekomunikuje. Matka úmyselne uviedla školu do omylu, že žiadosť podala so súhlasom otca a na základe toho boli školou vydané rozhodnutia o prijatí maloletého Q. do 1. Ročníka školy a o povolení štúdia v zahraničí. Maloletý Q. nie je pritom vôbec zrelý na nástup do prvého ročníka, má nedostatky v slovnej zásobe, artikulácii, grafomotorickej zručnosti, absentuje u neho znalosť všeobecných vecí, ktoré vedia ostatní predškoláci. Mal by tak naďalej navštevovať predškolskú triedu. Pokiaľ ide o jeho štúdium v K., nebola nijako osvedčená znalosť nemeckého jazyka u maloletého, ktorá je nevyhnutná na absolvovanie školy v K.. Maloletý nevedel otcovi odpovedať a základné otázky položené v nemčine a preto má otec podozrenie, že maloletý Q. nemčinu neovláda. Čo sa týka samotného neodkladného opatrenia, podľa otca neexistuje žiadne ohrozenie vývoja maloletého, neexistuje žiadna prekážka, pre ktorú by maloletý nemohol absolvovať školskú dochádzku na Slovensku. Neodkladné opatrenie len odobruje porušovanie zákonov matkou maloletého, ktorá maloletého Q. bez súhlasu otca bráva do zahraničia a bez jeho súhlasu tam maloletý navštevoval predškolské zariadenie. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia potom súd použil 1,5 roka starý znalecký posudok, ktorého závery sú

tendenčné už len v tom, že matku označuje za ústrednú postavu života maloletého Q. bez zohľadnenia toho, že maloletý bol vytrhnutý zo svojho pôvodného prostredia, žije v cudzine bez znalosti jazyka a prostredia a dostal sa do absolútnej závislosti od matky. Ďalej otec poukazuje na skutočnosť, že matka nielen že maloletého umiestnila do zahraničia bez súhlasu otca či právoplatného rozhodnutia súdu, ale maloletého aj v zahraničí prihlásila na školskú dochádzku opäť bez súhlasu otca, či právoplatného rozhodnutia súdu. Nariadené neodkladné opatrenie má tak len dodatočne odobriť jej protizákonné konanie, čím stráca zmysel akékoľvek ďalšie súdne konanie v tejto veci. Otcovi maloletého sú tak porušované jeho rodičovské práva, zo života maloletého je matkou vytláčaný a nahrádzaný manželom matky maloletého. Uvedenému svedčí aj skutočnosť, že matka neumožňuje otcovi styk s maloletým Q. v zmysle súdnych rozhodnutí a preto sú vedené viaceré vykonávacie konania. Sám súdom ustanovený znalec v podanom znaleckom posudku uvádza, že hrozbou pre vzťah otca a syna je samotná matka, nakoľko im neumožňuje vzájomný styk a osobnosť otca vytláča svojím novým manželom. Na záver otec maloletého Q. zdôraznil, že neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by musel maloletý Q. vycestovať do cudziny a on sa nebráni tomu, aby o maloletého prevzal výlučnú osobnú starostlivosť na Slovensku. Tiež neexistuje žiadny dôvod, aby bol maloletý prijatý do svojej základnej školy v O., na Slovensku. Matka nijako neosvedčila svoje tvrdenia, že pobyt Q. v zahraničí bude pre neho lepší ako spokojný život na Slovensku v kruhu jeho rodiny. Samo tvrdenie, že jej manžel v K. pracuje nemôže byť dôvodom na zlegalizovanie protiprávneho konania matky maloletého. Napadnuté rozhodnutie nie je v záujme maloletého Q., pretože zabraňuje v styku maloletého s jeho otcom. Ak matka doposiaľ viac ako 2,5 roka bránila riadnej realizácii súdom upraveného styku, tak po nástupe maloletého do školy v K. bude nutná príprava maloletého do školy argumentom matky pre necestovanie na Slovensko, čím dôjde k pretrhnutiu akýchkoľvek kontaktov medzi otcom a maloletým Q.. Otec maloletého preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

3. Matka maloletého Q., jeho kolízny opatrovník ani prokurátor Okresnej prokuratúry Partizánske sa k dovolaniu otca nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP z nasledovných dôvodov:

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. Ako vyplýva z ustanovení § 325 CSP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj z dôvodu, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu, resp. v mimosporovom konaní účastníkov konania.

9. V tomto konaní, ktoré sa vedie o návrhu matky o udelenie súhlasu za otca s vyťahovaním maloletého Q. do K., podala matka maloletého Q. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd udelil súhlas namiesto otca vycestovať s maloletým Q. do cudziny (K.), do právoplatného skončenia konania vo veci samej a tiež súhlas namiesto otca k prihláške na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého Q. v škole V.-Z.-F., na adrese: X.-O.-W.. X a, XXXXX W., K.. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím tomuto návrhu vyhovel a takéto neodkladné opatrenie nariadil, čo odôvodnil najlepším záujmom dieťaťa. Maloletý Q. má nastúpiť do 1. ročníka základnej školy a nie je možné pripustiť situáciu, kedy by dieťaťu nebolo umožnené plniť povinnú školskú dochádzku, z dôvodu pretrvávajúceho konania vo veci samej. Z vykonaného znaleckého dokazovania a správy od orgánu starostlivosti o mládež v K. vyplynulo, že maloletý Q. je citovo veľmi naviazaný na matku, pomery v domácnosti matky a jej manžela sú priaznivé, o dieťa je riadne postarané, pričom neboli zistené žiadne nedostatky a maloletý v K. navštevoval predškolské zariadenie. Zo znaleckého posudku potom vyplynulo aj to, že pobyt v cudzine pre maloletého Q. nepredstavuje ohrozenie jeho psychického či fyzického vývinu. Maloletý zároveň vyjadril vôľu zostať žiť v K. spolu s matkou, na návštevu školy sa teší.

10. Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že dôvody na nariadenie uvedeného neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie boli a sú dané.

11. Ako správne zistil súd prvej inštancie rodičia maloletého Q. neboli ,manželia, z ich vzťahu pochádza maloletý Q., ku ktorému práva a povinnosti rodičov boli upravené súdnymi rozhodnutiami. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/85/2015-29 zo dňa 02.09.2015 bol maloletý Q. zverený do osobnej starostlivosti a výchovy matky. Otec maloletého bol zaviazaný hradiť výživné vo výške 70 eur mesačne. Styk otca s maloletým upravený nebol. Následne rovnaký súd rozhodol rozsudkom č.k. 2P/93/2016-31 zo dňa 09.01.2017 tak, že upravil styk otca s maloletým Q., kedy otec bol oprávnený sa s ním stýkať v každú stredu od 15:00 hod. do 19:00 hod. a v každý nepárny týždeň od piatka od 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod..

12. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že matka maloletého Q. uzatvorila manželstvo, z ktorého sa jej narodil ďalší syn Q.. Manžel matky si našiel zamestnanie v K. a mala záujem žiť spolu s ním a oboma maloletými deťmi v spoločnej domácnosti v K.. Otec maloletého Q. s vysťahovaním maloletého Q. do K. nesúhlasil a preto matka maloletého podala na súd návrh na začatie konania o nahradenie súhlasu otca s vysťahovaním maloletého Q. do K.. Konanie je vedené na Okresnom súde Partizánske pod sp.zn. 4P/24/2016, nie je doposiaľ právoplatne skončené a v tomto konaní súd prvej inštancie na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktoré je na odvolanie otca preskúmané tunajším odvolacím súdom.

13. Ďalej bolo v konaní pred súdom prvej inštancie zistené, že matka žije so svojim manželom a oboma svojimi maloletými deťmi /teda aj maloletým Q./ už tri roky, od roku 2016, v K., na ulici C.-Y.-W.ße XX, v W. v prenajatom byte. Maloletý Q. tu od septembra 2017 navštevuje škôlku, kam chodí každý deň od pondelka do piatku od 8. hodiny do 15. hodiny. Matka maloletého a jej rodina žije z príspevkov na deti a rodinných prídavkov, ako aj z príjmu jej manžela, ktorý pracuje ako vodič nákladných vozidiel. Maloletý Q. pri návšteve pracovníka Okresného úradu starostlivosti o mládež /okres Y., K./ dňa 18.06.2019 jasne vyjadril svoje želanie, že chce zostať bývať v K. pri matke.

14. Súd prvej inštancie vo veci vykonal znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, zo záverov ktorého vyplýva o.i., že obidvaja rodičia majú vybudovanú citovú vzťahovú väzbu k maloletému Q.. Maloletý má naopak vybudovanú citovú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom. Q. prechováva pozitívne emócie k osobe manžela matky Q. Q., má ho rád. Vníma ho ako súčasť rodiny, ktorej základ tvorí matka. Vysťahovanie maloletého Q. do cudziny a zmena jeho obvyklého pobytu nemá a nebude mať vplyv na psychický stav maloletého a jeho ďalší fyzický a psychický vývin a to aj preto, že sa to deje v zhode s jeho motiváciou byť s osobou matky, ktorú vníma ako osobu vzťahovo najvýznamnejšiu a na ktorú je citovo naviazaný a maloletý chce byť súčasťou takej rodiny, ktorej základ táto osoba tvorí. Samotné vysťahovanie maloletého Q. do cudziny (K.) nie je ohrozením samotnej citovej väzby medzi maloletým a jeho otcom. Ohrozením ich citovej vzťahovej väzby je najmä to, že matka má zvýšenú tendenciu devalvovať kvalitu vzťahovej väzby maloletého s otcom, aby tým poukázala, že maloletý nebude prípadným vysťahovaním strádať osobu otca. Matka tiež výrazne svojvoľne redukuje kontakt medzi otcom a maloletým, neotvára dostatočný výchovný priestor osobe otca. Aj napriek tomu, že otec nesúhlasí s vysťahovaním maloletého do cudziny, maloletého enormný záujem je byť súčasťou rodiny, ktorú tvorí matka. Nevhodné vyjadrovanie sa otca o osobe matky oslabuje vzťahovú väzbu s maloletým, ktorý sa stavia do pozície ochrancu matky. Zo záverov znaleckého posudku ďalej vyplýva, že vysťahovanie maloletého do cudziny a zmena jeho obvyklého pobytu je v jeho záujme a je to aj v jeho prospech, pretože maloletý má enormný záujem byť súčasťou rodiny, ktorú tvorí matka. Na druhej strane je neprípustné, aby matka na základe toho, že sa rozhodla vysťahovať do cudziny s výrazne obmedzovala styk maloletého s otcom.

15. Odvolací súd po posúdení uvedených skutočností je zajedno so súdom prvej inštancie, že v danej veci bola osvedčená neodkladná potreba upraviť pomery maloletého Q. neodkladným opatrením. Matka maloletého Q. založila novú rodinu, spolu s manželom a maloletým Q. pochádzajúcim z jej manželstva začali žiť v K., kde si manžel matky maloletého Q. našiel prácu. Tento stav trvá už asi tri roky a matka má záujem, aby aj maloletým Q., ktorý jej bol súdom zverený do osobnej starostlivosti, žil ako súčasť tejto rodiny v K.. Keďže otec maloletého Q. s vysťahovaním maloletého Q. nesúhlasí, podala matka už pred tromi rokmi súdu návrh na začatie konania o nahradenie súhlasu otca s týmto vysťahovaním. Konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené a maloletý Q. medzičasom dosiahol vek 6 rokov, kedy

si musí začať plniť základnú školskú dochádzku. Matka chce, aby si ju plnil v K., kde má aj maloletý podľa jej želania žiť a otec trvá na jej plnení na Slovensku. Uvedený faktický stav, kedy maloletý Q. si má začať plniť povinnú školskú dochádzku a jeho rodičia sa nevedia zhodnúť na mieste jej plnenia, si akútne vyžaduje zásah súdu a úpravu pomerov zúčastnených formou neodkladného opatrenia. Bez takéhoto zásahu by si maloletý Q. nemohol plniť svoju povinnú školskú dochádzku, pretože na jeho prihlásenie na základnú školu v K., resp. na Slovensku chýba súhlas oboch jeho rodičov. Podmienky na úpravu pomerov účastníkov konania formou neodkladného opatrenia tak nepochybne boli splnené.

16. Pokiaľ ide o obsah neodkladného opatrenia, aj tu sa odvolací súd po preskúmaní veci stotožňuje so súdom prvej inštancie, že je potrebné, aby bol súdom nateraz daný súhlas za otca maloletého s vycestovaním maloletého Q. do K. ako aj s prihláškou maloletého Q. na plnenie si povinnej školskej dochádzky v K.. V konaní bolo znaleckým dokazovaním preukázané, že maloletý je silno citovo naviazaný na matku a chce byť súčasťou takej rodiny, ktorej základ táto osoba tvorí. Podľa znalca vyťahovanie maloletého Q. do cudziny a zmena jeho obvyklého pobytu nemá a nebude mať vplyv na psychický stav maloletého a jeho ďalší fyzický a psychický vývin a to aj preto, že sa to deje v zhode s jeho motiváciou byť s osobou matky, ktorú vníma ako osobu vzťahovo najvýznamnejšiu a na ktorú je citovo naviazaný a maloletý chce byť súčasťou jej rodiny. Podľa znalca tiež samotné vyťahovanie maloletého Q. do K. nie je ohrozením samotnej citovej väzby medzi maloletým a jeho otcom.

17. Odvolací súd si uvedomuje, že uvedené vnímanie matky maloletým Q. môže byť spôsobené aj doterajším pobytom maloletého Q. v K., teda v jazykovom a sociálnom prostredí, ktoré bolo doposiaľ pre maloletého cudzie, a ktoré mohlo viesť k väčšej naviazanosti maloletého na matku. Znalcom zistený vzťah matky a maloletého Q. však musí súd pri rozhodovaní vziať na vedomie ako existujúci stav a vychádzať z neho. Ide o dlhodobý stav /samotný maloletý Q. pri šetrení dňa 18.06.2019 jasne vyjadril svoje želanie, že chce zostať bývať v K. pri matke/, ktorý by mal byť pri nariadovaní neodkladného opatrenia rešpektovaný. Len preto, že vzťah maloletého Q. môže byť výrazne ovplyvnený konaním matky, nemôže otec chcieť, aby súd na preferenciu matky maloletým Q. neprihliadol a maloletého pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení zveril do jeho osobnej starostlivosti.

18. Ani prípadné nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd dal súhlas za matku maloletého s prihláškou maloletého Q. na plnenie si povinnej školskej dochádzky na Slovensku by nebolo správnym riešením existujúcej situácie. Ak by aj bolo matkou maloletého Q. rešpektované, znamenalo by možné riziko narušenia vzájomných vzťahov v rodine matky maloletého /tá by sa musela presťahovať s maloletým Q. a pravdepodobne aj s maloletým Q. na Slovensko a ak by jej manžel zostal bývať a pracovať v K., išlo by o faktický rozpad rodiny matky maloletého/, prípadne by úplne naruby obrátilo život celej rodiny matky maloletého /celá rodina by sa musela presťahovať na W., museli by si tu nájsť bývanie, manžel matky zamestnanie a podobne/.

19. Naproti tomu súhlas za otca maloletého s vycestovaním maloletého Q. do K. ako aj s prihláškou maloletého Q. na plnenie si povinnej školskej dochádzky v K. nebude mať podľa znalca vplyv na psychický stav maloletého a jeho ďalší fyzický a psychický vývin. Je plne v súlade so želaním samotného maloletého Q. a podľa odvolacieho súdu nemusí predstavovať ani riziko zhoršenia vzájomného vzťahu medzi otcom a maloletým Q.. Bude len dôležité, aby sa zachoval pravidelný styk otca s maloletým, prípadne by bol tento súdom alebo dohodou rodičov upravený na obdobie sviatkov a školských prázdnin tak, aby bol vytvorený dostatočný priestor na zachovanie a prehlbovanie vzájomných citových väzieb medzi otcom a synom.

20. Pokiaľ ide o námietky otca, že maloletý Q. nie je pripravený na plnenie povinnej školskej dochádzky všeobecne, a osobitne kvôli neznalosti jazyka v K., odvolací súd uvádza, že nie je úlohou súdu skúmať, či je maloleté dieťa „zrelé“ na plnenie si povinnej školskej dochádzky, resp. či spĺňa na to všetky /aj jazykové/ predpoklady. Ide o vec príslušnej školy, kam je dieťa zapísané na plnenie povinnej školskej dochádzky. Súd dáva súhlas za rodiča len s prihláškou na plnenie si povinnej školskej dochádzky maloletým dieťaťom a o tom, či maloleté dieťa spĺňa všetky predpoklady pre plnenie povinnej školskej dochádzky, prípadne, či má mať odklad plnenia tejto povinnosti, prípadne, či si ju bude plniť pri nejakých špeciálnych podmienkach, rozhoduje škola.

21. Na základe týchto úvah odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil ako vecne správne.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.